

Tochtvoorbereiding checklist

Advies voorbereiding en uitrusting voor een tocht op zee,
6 uur of meer varen van een haven

Veiligheid aan boord en op het water zijn afhankelijk van goed zeemanschap, de conditie en vaardigheden van de bemanning, de staat van het schip, en een doelmatige en voldoende uitrusting. Een goede schipper bereidt zichzelf, zijn bemanning en zijn schip op iedere tocht goed voor. Het maakt niet uit of de tocht kort of lang is. De schipper controleert samen met zijn bemanning zijn schip en de uitrusting op compleetheit en goede werking.

Ondanks de goede voorbereidingen kan ieder schip in moeilijkheden komen. Dit gebeurt meestal onverwacht, dus bekend zijn met alle zaken aan boord is belangrijk.

Maak afspraken over het wachtsysteem (waarmee je de conditie op peil houdt) en gebruik van reddingvesten en lifelines. Bespreek de procedures voor 'man over boord' en noodsituaties. Denk hierbij aan het gebruik van reddinglijn en -boei, joon, DSC-marifoon, noodvuurwerk en in het uiterste geval het reddingvlot. Oefen wat de schipper of de bemanning nodig vindt.

De hieronder beschreven uitrusting is niet wettelijk voorgeschreven, voor het grootste deel bij wedstrijden op zee wel verplicht. Op basis van diverse bronnen voor uitrusting op zee heeft de Ramsgate-commissie de volgende advieslijst gemaakt voor een tocht op zee, langer dan 6 uur varen van een haven.

Wat heb je nodig voor je een tocht gaat plannen?

- (bijgewerkte) zeekaart/kustkaarten, digitaal of papier
- plotter, liniaal, passer, potlood, gum, kladpapier,
- actuele stroomatlassen en getijtafels
- pilots
- kennis van het algemene weerpatroon in het vaargebied
- scheepspapieren/paspoorten e.d.

De planning

- Bekijk het weerverloop van de afgelopen 48 uur en het weerbericht voor komende 6 uur, 12 uur, 18 uur, 24 uur en verder voor het zeegebied
- Kies de globale route
- Hoeveel mijl is het varen (inclusief loodrecht oversteken shipping lanes)
- Bekijk vluchthavens en hun specifieke aanloophogelijkheden
- Bekijk alternatieve routes
- Noteer globale vaartijd, bepaal aankomsttijd en bijbehorende vertrektijd, en bekijk stroom- en diepgangvensters in mogelijke aankomst havens
- Plan de definitieve route, rekening houdend met stroom, wind, golfpatronen, etc.
- Bepaal en voer alle "noodzakelijke" waypoints (en route) in de GPS of plotter in (en laat deze door een "derde" controleren)
- Algemeen: je kunt wel leuk een eind vooruit plannen en dat moet je zeker doen, maar in de praktijk wordt het toch anders... De wind draait, wordt zwakker etc. Bereid je erop voor dat er nog al wat verandert tijdens de tocht. Een onnauwkeurigheid in de vaartijd van 20% is niet slecht! Met name een verandering van aanloophavens kan op 24 uur gauw een half tijschelen met alle gevolgen. Daarom wordt het definitieve plan eigenlijk onderweg gemaakt.

Voordat je vertrekt:

- bepaal verantwoordelijkheden en sterke en zwakke punten van de bemanning
- bepaal de wachtindeling en het wachtschema (taken, bevoegdheden, ...)
- check de veiligheidsmiddelen (reddingsvesten, lifelines, de kaart met noodsignalen, ...)
- spreek noodscenarios af (alarm aan boord) — wat, wanneer, waarom; denk aan ernstige zeeziekte, sterk veranderende weersomstandigheden
- check medicijn gebruik bemanning (algemeen, maar ook: wat te doen met innemen van pillen bij zeeziekte)
- spreek wachtoverdracht goed af (mbt o.a. foeragering, actuele status (evt. wijzigingen op plan), omstandigheden, trends...)
- logboek, wat noteer je en wanneer
- lijst uitzendtijden weerberichten & welke kanalen of middelen
- alle spullen zeevast geborgd
- zorg dat iemand aan land op de hoogte is van de plannen

Check en instrueer bemanning:

- kompas, log, dieptemeter, windsnelheidsmeter
- navigatiesystemen: GPS, plotter, vaarinstrumenten
- marifoon (werking en gedragscode)
- weersinformatiesystemen (barometer, navtex, ssb ontvanger, marifoon, laptop)
- stuurautomaat, radar, beschikbare zeilen
- EHBO voorzieningen
- Nood- en veiligheidsmiddelen boot en bemanning
- scheepsverlichting
- voeding en water
- motor, brandstof
- acc: status, max. stroomverbruik, moment van stroomopwekking
- verrekijker, zaklantaarns, handpeilkompas, evtl. handmarifoon
- zeilen zetten, reven, en bergen (evt. wisselen)
- ankergebruik